

Oponentský posudek bakalářské práce

Lucie Svobodová, Dopady zákona o IDD (zákon č. 170/2018 Sb., o distribuci pojištění a zajištění) na spisovou službu v oblasti pojišťovnictví, bakalářská práce, FF UK, Praha 2020, 53 s.

Autorka si s ohledem na zaměření studia oboru Veřejná správa a spisová služba a svou pracovní pozici v pojišťovně zvolila téma bakalářské práce, které slibovalo zajímavou analýzu změn ve výkonu spisové služby pojišťovny vyvolaných transpozicí legislativy Evropské unie v oblasti distribuce pojištění do českého právního řádu, resp. jejich implementace do procesů pojišťoven.

V úvodu je jasně stanovený cíl práce, nicméně není uvedeno za použití jakých metod, na základě jakých pramenů či literatury bude dané téma zkoumáno. Chybí alespoň stručné zhodnocení odborné literatury k tématu. Práce obsahuje v závěru pouze seznam použité odborné literatury (s. 52), přičemž se při výběru odborných publikací autorka omezila jen na dva tituly, které jsou, s ohledem na časté změny právních předpisů v oblasti spisové služby, zastaralé a neaktuální. U publikace KUNT, Miroslav, LECHNER, Tomáš. Spisová služba. Praha: Leges, 2015. ISBN 978-80-3 (dále jen Kunt, Lechner) není uvedeno 2. aktualizované a přepracované vydání z roku 2017. U druhého uváděného titulu Spisová a archivní služba ve státní správě, samosprávě a v podnikatelské sféře. 2. aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Linde, 1998. ISBN 80-7201-258-4 vyšlo 3. aktualizované a rozšířené vydání z roku 2005. Z uvedeného pak zřejmě vyplývá řada chyb a nepřesností, jichž se autorka v textu dopouští. V kapitole Legislativní vymezení spisové služby (s. 10) je např. v přehledu zákonů upravujících výkon spisové služby uveden zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu), který byl již k 19. 9. 2016 zrušen, naopak zde chybí zákon č. 297/2016 Sb., o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce, který ho nahradil. Lze se domnívat, že se autorka s některými uvedenými právními předpisy vůbec neseznámila nebo je, případně i citované odkazy odborné literatury, vágně parafrázuje. Jak jinak vnímat např. chybný odkaz na definici výkonu spisové služby v § 2 písm. k) zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů (dále jen archivní zákon) namísto písmena l) (s. 9)? Národní standard pro elektronické systémy spisové služby (dále NSESS) či Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 ze dne 23. 7. 2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93/ES jsou nesprávně zařazeny mezi zákony (s. 10). Mylné je i konstatování, že vyhláška č. 645/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů upravuje výkon spisové služby (s. 11).

O neznalosti platného archivního zákona svědčí dále i používání zastaralé odborné terminologie – např. správní delikty místo přestupky (s. 10), spisový a skartační řád místo spisový řád (s. 19). V textu (s. 15) je skartační znak „S“ označen jako „sběr či skartace“, v publikaci Kunt, Lechner (poznámka č. 37) je ovšem správně uvedeno „sběr“, „stoupa“. Zarážející je použití pojmu „archiv“ místo spisovna (s. 42, 47).

Práce je rozdělena do čtyř kapitol. V první kapitole s názvem Spisová služba je věnován prostor definici pojmu spisová služba, legislativnímu vymezení spisové služby, historii spisové služby, životnímu cyklu správy dokumentů a rozdělení původců. Zařazení podkapitoly Historie spisové služby považuji za naprosto nadbytečné a její zpracování je velmi vágní. Archivnímu zákonu a prováděcím

vyhláškám o podrobnostech výkonu spisové služby k němu, resp. jejich novelizacím není věnována pozornost vůbec.

Podkapitola Organizace práce je rozdělena podle jednotlivých kroků životního cyklu dokumentů. Je zde uvedeno plno neurčitých formulací i řada nepřesných parafrází odborné literatury a právních předpisů i chyb plynoucích z neznalosti platných právních předpisů. Velmi zúžený je výběr uvedených výstupních datových formátů oproti formátům uvedeným v § 23 vyhlášky č. 259/2012 Sb., o podrobnostech výkonu spisové služby (s. 18), zkraseně je popsán i proces výběru archiválií ve skartačním řízení (s. 19). Informace o „komisi“, která v příslušném archivu rozhodne, zda se dokumenty mohou skartovat (s. 19) není podložena ani odkazem v poznámce, ani v platných právních předpisech.

Podkapitola 1.4.5. Kontroly a sankce je zcela zmatečná a neodpovídá ustanovením §§ 73 a 74 platného archivního zákona, na které je odkazováno v poznámkách.

Text v kapitolách 2 a 3 věnovaných zákonu č. 38/2004 Sb. o pojišťovacích zprostředkovatelích a samostatných likvidátorech pojistných událostí a o změně živnostenského zákona (zákon o pojišťovacích zprostředkovatelích a likvidátorech pojistných událostí) a zákonu č. 170/2018 Sb. o distribuci pojištění a zajištění se od zbytku práce výrazně odlišuje. Je daleko precizněji formulovaný, stylisticky vybroušený, bez překlepů a gramatických chyb, vhodně strukturovaný, se správnými citacemi a celkově odbornější. Nabízí se otázka - proč tomu tak je? Celkově tvoří tyto dvě kapitoly téměř třetinu bakalářské práce, ovšem mohly být výrazně zkráceny na úkor závěrečné čtvrté kapitole věnované změnám a dopadům zákona č. 170/2018 Sb. o distribuci pojištění a zajištění na chod pojišťovny a výkonu spisové služby.

Vzhledem ke stanovenému cíli bakalářské práce je stěžejní čtvrtá kapitola. V ní se autorka pokusila popsat výkon spisové služby v pojišťovně a implementaci změn spojených s novým právním předpisem zákona č. 170/2018 Sb. o distribuci pojištění a zajištění. Text v podkapitolách je velmi hutný a nesrozumitelný (i kvůli délce a členění odstavců). Vysvětlení by zasloužilo i použití písmen „XX“ místo názvu konkrétní pojišťovny. Chybí detailnější popis fungování implementovaného elektronického systému spisové služby (dále eSSL). Chybí zde například odpověď na otázku, zda eSSL splňuje požadavky NSESSS. Uvedeno není ani to, kolik zaměstnanců s eSSL pracuje a kolik zaměstnanců se celkově podílí na výkonu spisové služby a jak vnímají provedené změny. Rovněž by bylo vhodné zahrnout do textu více informací o aktualizaci spisového a skartačního řádu původce a dopadech změn na fungování spisovny.

V závěru práce je v posledním odstavci (s. 51) konstatováno, že vydání zákona č. 170/2018 Sb. o distribuci pojištění a zajištění „mělo i zásadní dopady na spisovou službu a archivnictví“, o čemž lze zejména pro oblast archivnictví skutečně pochybovat a opět to svědčí o nesprávném používání odborné terminologie.

Za nedostatek předkládané práce považuji nesprávné a nedbalé citace právních předpisů v textu i v poznámkovém aparátu. Citace právních předpisů se do cizích jazyků nepřekládají, nelze dohledat originální autentické znění právního předpisu (s. 5). Chybně a neúplně (bez zavedení legislativních zkratk) jsou citovány názvy právních předpisů (s. 52) – např. „zákon č. 499/2004 Sb. o archivnictví a spisové službě“ místo zákon č. 499/2004 Sb. o archivnictví a spisové službě a

o změně některých zákonů, „vyhláška č. 259/2012 Sb., o podrobnostech spisové služby“ místo vyhláška č. 259/2012 Sb., o podrobnostech výkonu spisové služby, „směrnice 2016/97/EU, o distribuci pojištění (IDD)“ místo Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/97 ze dne 20. ledna 2016 o distribuci pojištění (přepracované znění) i vnitřních předpisů (např. „Spisový a skartační řád 2019 Masarykův ustav“ či „Spisový řád AV ČR“ namísto Směrnice Akademické rady Akademie věd ČR č. 16 ze dne 26. listopadu 2019, Vzorový spisový a skartační řád pracovišť AV ČR). Autorka již v úvodu a dále v textu uvádí zkratku „IDD“, aniž by vysvětlila, co vlastně zkratka, která je uvedena i v seznamu klíčových slov, znamená. Zkratka IDD je používána volně – někdy je vztažena k výše citované směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/97, o distribuci pojištění (s. 33) a jindy k zákonu č. 170/2018 Sb., o distribuci pojištění a zajištění (s. 34, 42). Legislativní zkratka „zákon o IDD“ zavedena vůbec nebyla, ačkoli se objevuje v názvech kapitoly č. 4 a podkapitoly 4.2, v podkapitole 4.4 je zkratka použita ve tvaru „IDD zákon“.

Na práci je znát, že byla dokončována v časové tísní a nebyla provedena jazyková korektura. V textu zůstala řada překlepů a gramatických chyb. Častěji se objevují i stylistické neobratnosti - např. „vytvoření čtyř kusů spisových znaků“ (s. 47), „dokumenty odesílaly v listinné podobě, s čímž existovaly vyšší nároky na proces práce s odesíláním“ (s. 49) či opakování stejných slov - např. „aktualizace“ (s. 49). Velmi negativně působí kopírování textu z jiných zdrojů s ponecháním původního formátování, přičemž slova zůstala neoddělena mezerami nebo naopak nejsou odstraněny nadbytečné mezery (např. s. 9). V podkapitole 1.5.1 Veřejnoprávní původci je odkaz na „kapitolu 4.4 Vyřizování ve skartačním řízení“ (s. 21), která se však jmenuje jinak a uvedené problematiky se vůbec netýká.

Vzhledem k výše uvedeným nedostatkům se domnívám, že předložená práce nesplňuje kritéria kladená na bakalářskou práci a nelze ji tedy doporučit k obhajobě. Navrhuji ji klasifikovat jako „neprospěla“.

V Praze dne 1. 9. 2020

PhDr. Jana Schwallerová